

# Provjera činjenica kao odgovor na lažne vijesti

Kako prepoznati vjerodostojne izvore informacija i koji su izazovi istraživačkog novinarstva u vremenu digitalnih medija, neka su od pitanja o kojima se razgovaralo na panel-diskusiji koju je danas u Sarajevu organizirao Centar za istraživačko novinarstvo (CIN).

Povod za konferenciju bio je trinaest rođendan ove organizacije, koja je dosada objavila preko 500 istraživačkih priča i čije su sadržaje drugi mediji prenijeli preko 10.000 puta.

Noć prije otvorena je, u sklopu obilježavanja godišnjice, i izložba fotografija iz bosanskohercegovačkih zatvora, autora Dženata Drekovića. Fotografije su nastale u sklopu istraživanja vanzavodskih pogodnosti, koje je CIN objavio ranije ove godine.

---

## Mitom do slobode

U prvom dijelu panel-diskusije profesorica Fakulteta političkih nauka u Sarajevu Lejla Turčilo i direktor Mediaplan Instituta Radenko Udovičić razgovarali su o dominantnim izvorima informacija u bosanskohercegovačkim medijima.

Udovičić je istakao da je istraživanje pokazalo kako u sadržajima javnih servisa u Bosni i Hercegovini dominiraju politički izvori (preko 70%), te da su najmanje zastupljeni sami građani kao izvori informacija.

Profesorica Turčilo kazala je da većina medija u BiH svoje izvještaje uglavnom bazira na jednom izvoru, te da mediji najčešće ne provjeravaju tvrdnje koje plasiraju ili pak njima manipuliraju.

Zamjenica glavnog i odgovornog urednika CIN-a Mirjana Popović govorila je o kvalitetima istraživačkog novinarstva kao odgovoru na fenomen „lažnih vijesti“. CIN u svojoj metodologiji rada veliku pažnju poklanja provjeri činjenica, kao jednom od najboljih lijekova protiv manipulacija i „lažnih vijesti“. O isplativosti i kvaliteti takvog načina rada svjedoči i činjenica da nikada nijedna osoba ili institucija nije dobila CIN na sudu zbog klevete ili druge povrede standarda.

ngg\_shortcode\_0\_placeholder

U nastavku konferencije govorilo se o poštivanju autorskih prava u bh. medijima. Izvršna direktorica Vijeća za štampu BiH Ljiljana Zurovac objasnila je da štampani i online mediji u BiH podliježu samoregulaciji, kao dobrovoljnom vidu poštivanja standarda. Ipak, kako ističe, većina medija poštuje preporuke Vijeća za štampu, kao samoregulacijskog tijela, ali naročit izazov predstavljaju online mediji, od kojih mnogi nisu transparentni pa se ne zna ni ko su im vlasnici niti ko ih uređuje.

Advokatica Lejla Gačanica osvrnula se na pravnu regulativu u pogledu autorskih prava u našoj zemlji, istakavši da sam zakonski okvir pruža teorijski dovoljno zaštite medijima i novinarima, ali da ostvarivanje tih prava u praksi nailazi na mnoge prepreke.

O građanskom novinarstvu govorio je freelance autor Adis Nadarević, objasnivši da je ovaj oblik novinarstva nastao jer klasično novinarstvo ne zadovoljava sve potrebe javnosti.

Povodom obilježavanja godišnjice rada, CIN je objavio i kratki video u kojem sami novinari i urednici objašnjavaju proces i metodologiju istraživačkog novinarstva. Također, objavljena je i [publikacija „Istraživačko novinarstvo – Uputstvo za upotrebu“](#), koja ima za cilj studentima, mladim novinarima i drugim zainteresiranim otvoriti vrata u ovu vrstu novinarstva.

